

Veličanstveni
IRAN
drugačije iskustvo

Kulturni centar Ambasade
Islamske Republike Iran
u Bosni i Hercegovini

www.visitiran.ir

VELIČANSTVENI IRAN

10 RAZLOGA
ZAŠTO BISTE
TREBALI
POSJETITI
IRAN

www.visitiran.ir

DRUGAČIJE ISKUSTVO

Iran je zemlja bogate historije, isprepletene s uticajnim civilizacijama koje su ostavile trag na svijet. Danas, sa svojom drevnom baštinom, Iran predstavlja i pruža prosperitetnu budućnost unutar svoje ogromne i raznolike geografije. Posjeta Iranu garantuje zaista jedinstveno i neuporedivo iskustvo. Od trenutka kada stignete, bit ćete očarani njegovim brojnim atrakcijama i zadržani harmonijom njegovih prirodnih čuda, historijskih blaga i toplim gostoprimstvom njegovih ljudi. Pristupačno putovanje koje će ostaviti neizbrisiva iskustva u vašem pamćenju zauvijek, a u prijateljskim okupljanjima imat ćete priče koje ćete pričati iz tih iskustava.

1

VELIČANST VENO GOSTOPRI MSTVO

Od osmijeha do sjećanja

U društvu druželjubivih ljudi Irana, doživjet ćete poseban pristup i stil gostoprimstva. Dočekat će vas s ljubaznošću i iskrenošću, ulažući svaki napor kako bi vam osigurali ugodno vrijeme. Njihovo gostoprimstvo prate čaj i kolači, dok istovremeno poštuju vašu privatnost. Ovo ponašanje duboko je ukorijenjeno u njihovoj kulturi i historiji. Nepokolebljivo su posvećeni, stalno nastojeći donijeti radost svojim gostima. Topli i iskreni duh ostavlja ugodna i mirna sjećanja.

Obilje zadivljujućih dragulja iranske arhitekture i umjetnosti čekaju vas na drevnim i historijskim lokalitetima Irana. Među njima je 27 izuzetnih iranskih remek-djela koja su uvrštena na UNESCO-vu Listu svjetske baštine do trenutka pisanja ove brošure.. Promatranje ovih manifestacija iranske kulture pobudit će duboke emocije i smisleno razmišljanje. Prekrasno ukrašene džamije s tirkiznim pločicama, prefinjeni iranski vrtovi uronjeni u igru svjetla i vode, palače i drevne kuće, čine dio veličanstvene i divljenja dostojne iranske baštine. Oni pričaju bogatu historiju ove zemlje i svijetu prikazuju kulturu njezinih ljudi. Arhitektonska remek-djela spajaju sfere matematičke preciznosti i duhovnih temelja, izazivajući dubok osjećaj otkrića u duši promatrača.

VELIČANSTVENO NASLIJEĐE

Od historije do kulture

3

VELIČANSTVENI DOGAĐAJI

Od mitologije do modernosti

Zaronivši u bogatu kulturu iranskog naroda, otkrit ćete njihov višestoljetni običaj prihvatanja veličanstvenih i značajnih festivala koji spajaju savremeni život s drevnim običajima. Mnogi od tih festivala imaju duboke korijene u drevnim obrascima i mitologijama, a neki su čak priznati kao nematerijalna baština od strane UNESCO-a. Proslave poput Nowruza (perzijske Nove godine), Čaharšanbe Suri (Festivala vatre), Haft-sin (Tradicionalne dekoracije stola za Novu godinu), Ta'ziyeh (Strastvena igra), Noć Yalda (Zimski solsticij), kao i vjerski festivali poput ramazanskog Bajrama i Kurban-bajrama, Festival Sadeh, te rituali povezani s posjetom crkvi Svetog Tadeja, samo su neki od primjera koji vas upoznaju s vibrantnim tkivom iranske kulture.

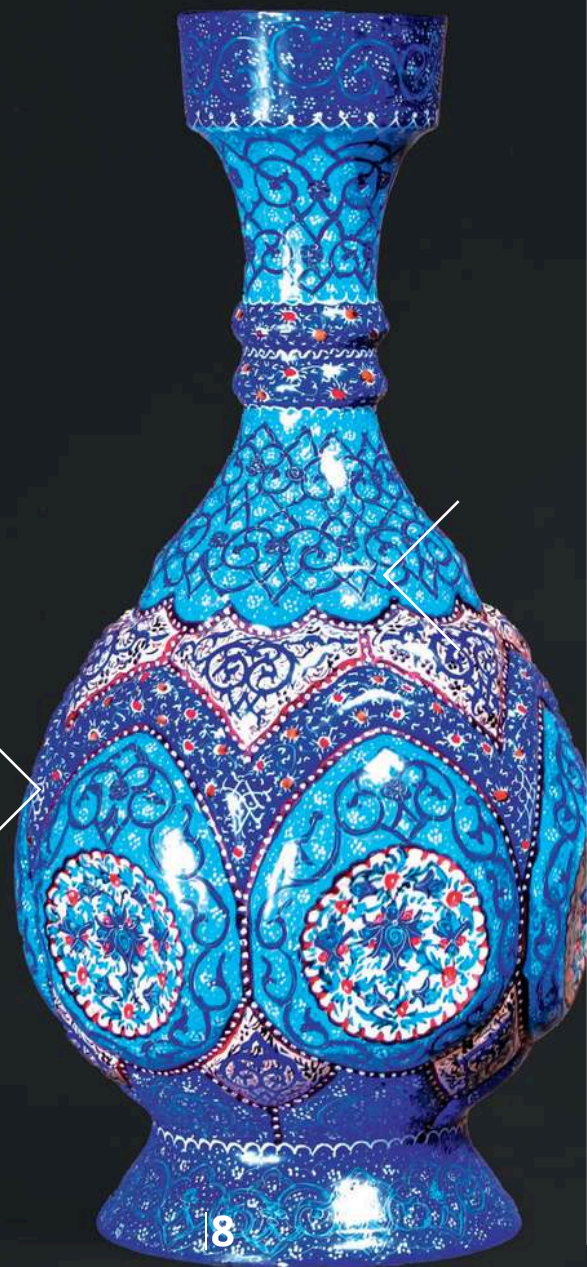
4

VELIČANSTVENE RUKOTVORINE

od umjetnosti do rukotvorina

Širok spektar suvenira i izvanrednih umjetničkih djela može se otkriti na tradicionalnim i modernim bazarima Irana. Međutim, ako vašu kupovinu upotpunite ambijentom tradicionalnih bazara i posmatranjem iskusnih zanatlija, kupovina postaje bogatije iskustvo koje nadmašuje običnu kupovinu. Irske rukotvorine posjeduju svoje jedinstvene kulturne, umjetničke i historijske karakteristike. S obzirom na dostupnu klimu i materijale, iranski umjetnici stvaraju delikatna i trajna djela kroz svoje jedinstvene metode i pažnju prema detaljima. Ono što ove kreacije izdvaja jeste njihova harmonija s okolinom, čineći ih mudrim i vrijednim izborom. Istraživanjem na internetu ili u knjigama, zaključit ćete da iranski tepisi odražavaju suštinu svih iranskih umjetnosti. Osim toga, keramika, nakit, arhitektura, keramičke pločice, slikarstvo, tkanje, muzika, kaligrafija i metaloprerađivački radovi, predstavljaju izvanredna umjetnička postignuća u Iranu. Odabirom iz ovog raznovrsnog asortimana možete upotpuniti svoju kolekciju suvenira i završiti putovanje s osjećajem ispunjenosti.

5

VELIČANSTVENA GASTRONOMIJA

od predjela do deserata

Iranske delicije i napitci i voljena baština starijih generacija, ostavit će trajan trag jedinstvenih okusa u pamćenju vašeg nepca, zahvaljujući vještini kulinarskih stručnjaka Irana. Istraživanje skrivenih blaga iranske gastronomije otkriva izuzetan spoj okusa koji proizlaze iz spoja autohtonih biljaka i začina, poput šafrana, te umijeća sporog kuhanja. Krenuti na kulinarsko putovanje kroz Iran znači uživati u bogatom asortimanu jela. U ovom području susrećete simfoniju rižinih jela, aromatičnih variva, sočnih slastica, osvježavajućih šerbeta, okrepljujućih biljnih čajeva i destilata. A kada su u pitanju deserti, izbor je raznovrstan, od uživanja u sušenom voću i orašastim plodovima do prepuštanja bogatstvu halve, svježini sladoleda i umijeću pripreme peciva koja se priređuju u različitim regijama. Naravno, zbog prostranosti ove zemlje, imate priliku uživati u raznovrsnim jelima s različitim okusima u svakom dijelu Irana. Ovi okusi proizlaze iz kulturne raznolikosti, poljoprivrednih i stočarskih resursa, kao i širokog spektra različitih začina.

6

VELIČANSTVENA LITERATURA

od Aveste do Šahname

Perzijska književnost posjeduje posebne karakteristike koje je izdvajaju od drugih jezika svijeta. Ovu činjenicu zaista shvatite kada posjetite historijske kuće ili grandiozne mauzoleje pjesnika ove zemlje, uranjajući u značaj i poštovanje koje iranski narod ukazuje tim pjesnicima. Poezija je bila početna tačka njihovih misli, historije i globalne misije, što je očigledno u stihovima "Gata" (koji se pripisuju iranskom proroku Zoroastru, 660. godina p.n.e.). Posljedično, perzijski jezik svoje korijene nalazi u Avesti. Od vremena Zoroastra pa do danas, poezija ostaje jezik kroz koji ovaj narod izražava svoje težnje i želje. Kratko istraživanje iranske poezije i književnosti vodi nas do izvanredne figure Firdusija, koji je majstorski upotrijebio očaravajuću moć perzijskog jezika u svojoj epskoj poeziji. Nastavljajući njegovim putem, Sana'i, Hajam, Attar i Rumi prihvatili su dinamične ideje, čuvajući veličinu perzijskog jezika. Saadijeve pjesme dodatno su obogatile iransku poetsku tradiciju svojim moralnim temama i društvenim običajima. Međutim, Hafiz, koji uživa ogromnu popularnost među narodom, posebno među mlađim generacijama, postao je globalna figura, van svih očekivanja. Johann Wolfgang von Goethe, pjesnik, filozof i jedan od stubova svjetske književnosti, hvalio je Hafiza i crpio inspiraciju iz njegovih djela. Savremena iranska književnost, obogaćena modernističkim pjesnicima, piscima i prevodiocima, obuhvata razne oblike poput nove poezije, fikcije i drame, omogućavajući vam da uživate u raznolikom sadržaju književnosti.

7

VELIČANSTVENE INOVACIJE

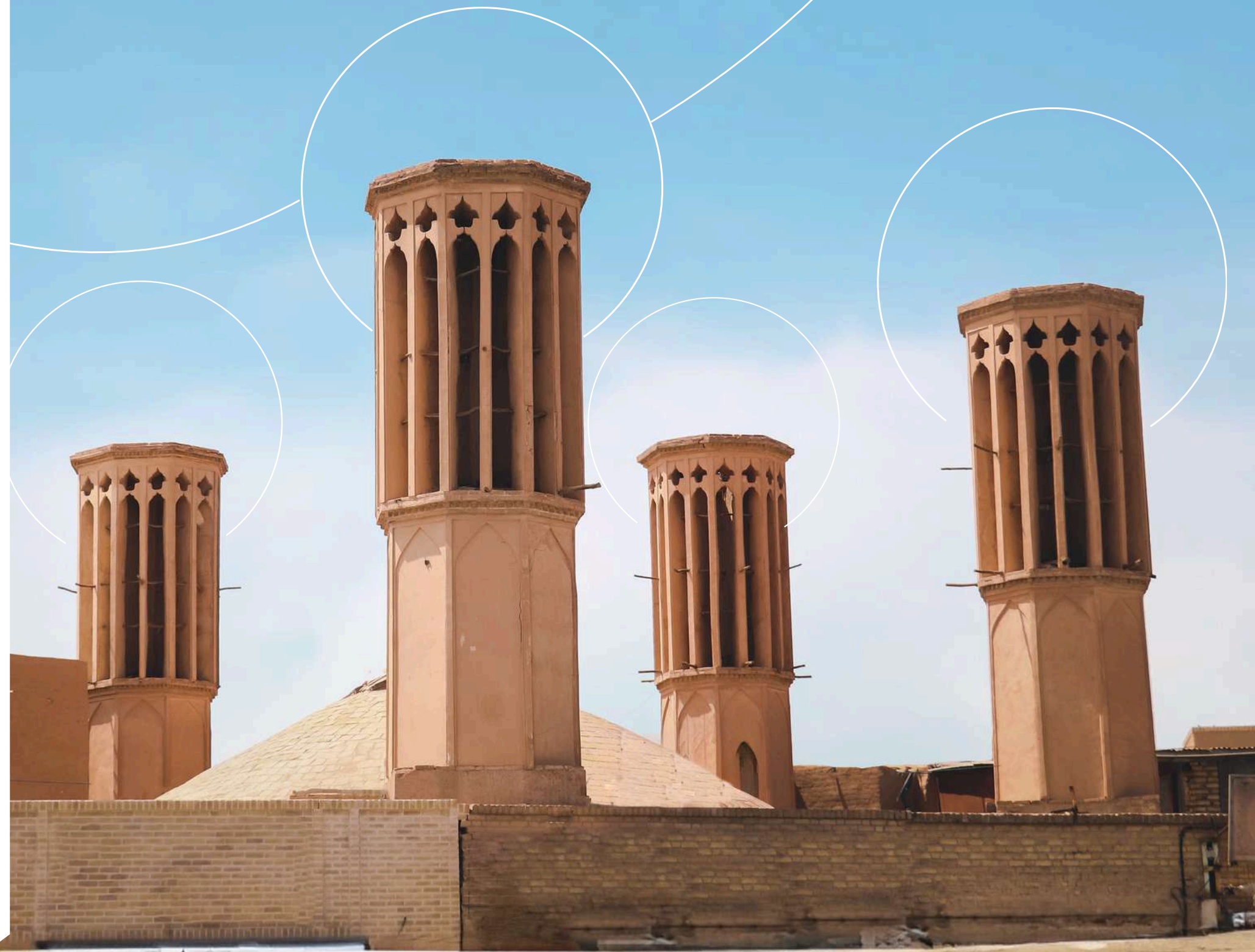

Kroz milenijume i prošla stoljeća, Iranci su dosljedno koristili inovacije kako bi pretvorili izazovna i nesvakidašnja okruženja u prosperitetne i ugodne prostore. Iako je lista iranskih inicijativa i izuma u ovoj oblasti opsežna, ukratko ćemo spomenuti neke od njih:

Kanati, također poznati kao karizi, su među tim izuzetnim inicijativama. Sa strpljenjem i upornošću, graditelji kanata iskopavanjem dugih tunela izvlačili su vodu iz dubina zemlje, donoseći obilje svojim selima i gradovima. Kanati se mogu smatrati remek-djelima inženjeringa upravljanja vodenim resursima i bili su inovativna tehnologija svog vremena. Čak i danas, u nekim od iranskih gradova u pustinji, još uvijek se koriste.

Tornjevi za hvatanje vjetra, još jedna uzbudljiva inovacija, usmjeravaju povjetarac u unutrašnjost, održavajući hladnoću – inteligentan historijski lijek za podnošenje vrućih pustinjskih dana.

Osim kanata i tornjeva za hvatanje vjetra, iranska domišljatost uključuje Čaparkhane (poštanske kuće) u najstarijem svjetskom poštanskom sistemu, karavansaraje za udobnost i sigurnost putnika, zadržavajuće ledenice za očuvanje hrane ljeti i tehnologiju Asbad (zaštita od vjetra), razvijenu za iskorištavanje vjetra za vjetrenje pšenice, ječma i drugih žitarica, što predstavlja još jedan dokaz iranske domaće inovativnosti. Među ovim raznolikim, veličanstvenim kreacijama, medicinska upotreba alkohola i precizno dizajnirani satovi samo su neki od izuzetnih inovacija Irana.

8

VELIČANSTVENA PRIRODA

od pustinja do šuma

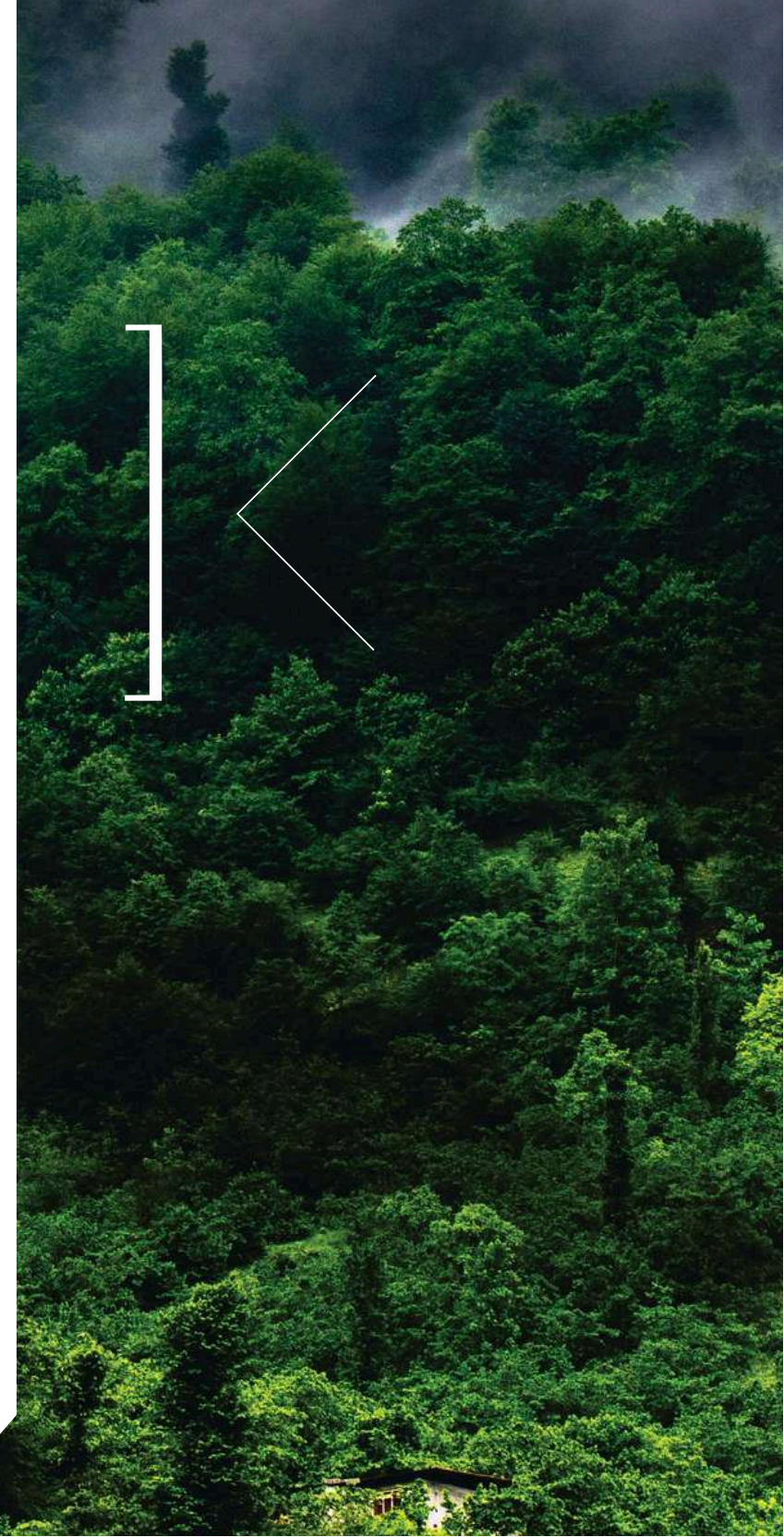
Planinski lanac Zagros u zapadnom Iranu pruža odlične uvjete za planinske aktivnosti. Za one koje očarava istraživanje šuma, čarobne Huraganske šume čekaju u sjevernom Iranu, graciozno uz obalu Kaspijskog mora. Ove šume, koje se prostiru na impresivnih 850 kilometara, domaćini su jedinstvene flore i faune. Posebno se ističu time što su dobile status UNESCO-ve svjetske baštine. Planinarenje kroz šumu, promatranje ptica, kampovanje, kao i boravak u bujnim visokogorskim predjelima sjevernog Irana, istovremeno će ojačati vaš avanturistički duh i umiriti vašu želju za mirom. Ako ste strastveni u istraživanju pustinja, sunca i pješčanih dina, uputite se na uzbudljivo putovanje kroz pustinjske krajolike Irana. Hodanje po mekom pijesku, kampovanje i gledanje u zvjezdano nebo pustinje noću, zasigurno će stvoriti nezaboravne i dragocjene uspomene.

Pustinjski region Irana, koji se prostire od njegovih središnjih dijelova do istočnih, ponosi se izuzetnom raznolikošću, pružajući mogućnosti za različite pustinjske avanture poput jahanja deva, safarija, motociklizma, pa čak i skijanja na pijesku. Južna obala Irana predstavlja idealnu destinaciju za razne aktivnosti na vodi. Ovdje ćete naići na netaknute i neotkrivene otoke, dok će vam gostoljubivi mještani služiti kao vodiči u novim avanturama. Ako vas zanima istraživanje prirode, slapova, izvora i močvara, planinski lanac Zagros pruža odličnu pozadinu za aktivnosti poput planinarenja, penjanja na visoke vrhove, pa čak i ribolova.

Ako je istraživanje pećina vaša strast, prisustvo više od 2500 identificiranih pećina s različitim karakteristikama poput močvarnih, vodenih i vapnenačkih formacija zasigurno će privući vašu pažnju. Među najvećim su pećina Kotleh Kor u provinciji Zandžan, pećina Nakdžir u provinciji Markazi i pećina Alisadr u provinciji Hamedan. Ako ste zainteresirani za planinarenje, razmislite o planini Damavand, najvišem vulkanu Azije. Smještena je u južnom dijelu Mazandaran mora, u srcu planinskog lanca Alborz, dosežući visinu od 5610 metara. Ovaj vrh poziva vas na uspon i ljeti i zimi. Također, planinski lanac Zagros na zapadu Irana pogoduje planinarskim aktivnostima.

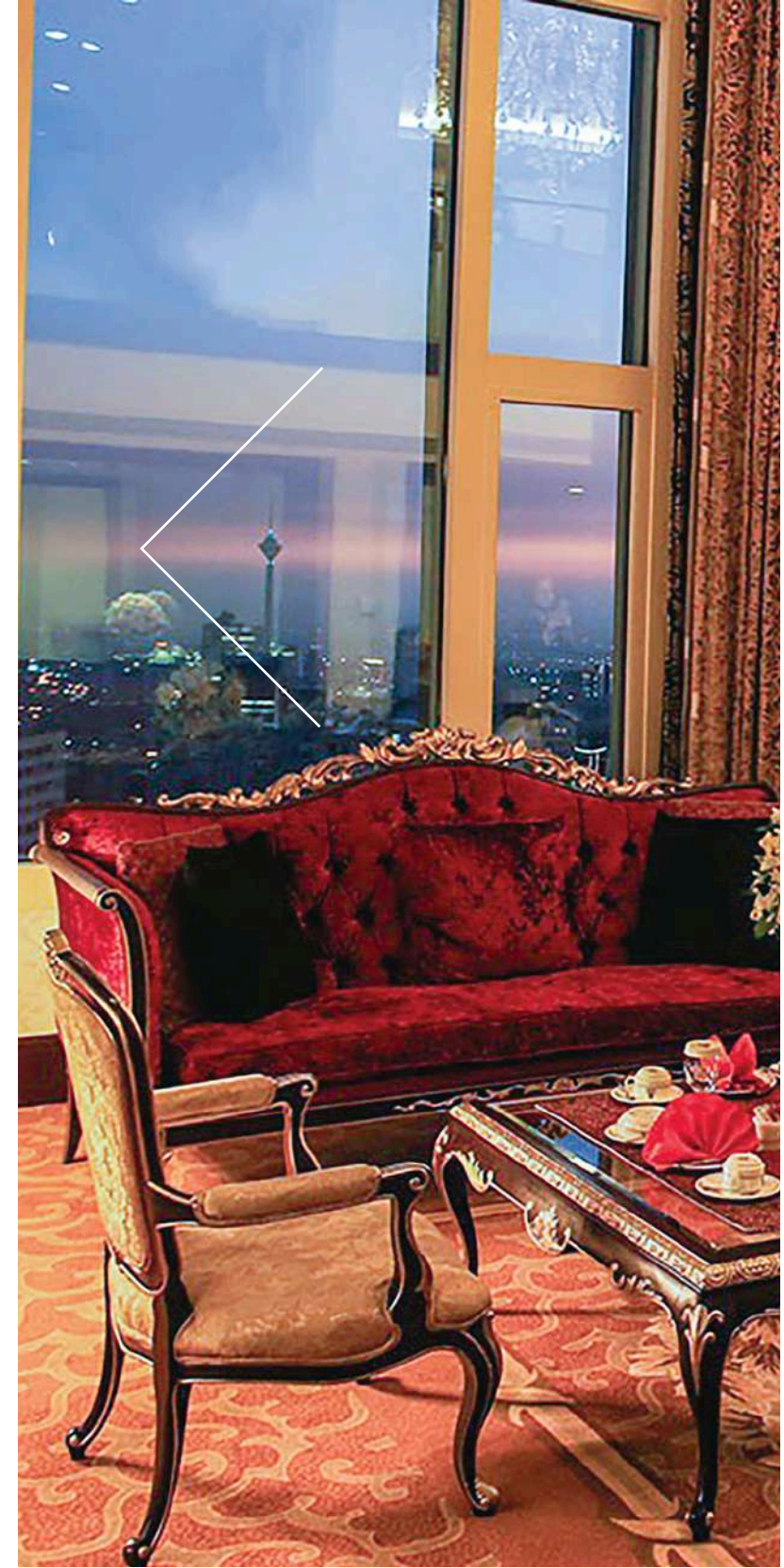
9

VELIČANSTVENI SMJEŠTAJ

od lokalnog do luksuznog

Opcije za smještaj prilikom putovanja u Iran su raznolike. Možete krenuti na putovanje u udaljena i netaknuta područja, bilo sami sa ruksakom ili s prijateljima, uroniti u lokalne zajednice i iskusiti novi stil života po pristupačnim cijenama. Alternativno, možete se odlučiti za ugodan boravak u luksuznim hotelima s pet zvjezdica ili butik smještaju. Ulazak u ruralna područja, aktivno sudjelovanje u poljoprivrednim ili stočarskim aktivnostima sa domaćinima, uživanje u prirodnim delicijama i napicima te dijeljenje radosti s lokalnim ljudima – sve su to jedinstvena iskustva. Stoga, bez obzira na ukus i preferencije, postoji raznovrsnost opcija za sve vrste putnika, bilo da je riječ o boravku u stoljetnom karavansaraju, noćenju u kućama u stijenama ili luksuznom hotelu.

10 VELIČANSTVENO ŽIVLJENJE

od smirenja do liječenja

Ako razmišljate o dobro opremljenim medicinskim ustanovama, jedna od opcija koja će vam sigurno privući pažnju jeste Iran. To je mudra odluka! Malo istraživanja će vam otkriti da iranski stručni ljekari imaju globalno priznanje, a napredne specijalizirane bolnice privlače brojne pacijente iz raznih dijelova svijeta, uključujući Bliski istok, susjedne zemlje i šire. Među popularnim medicinskim uslugama koje međunarodni posjetioci traže u Iranu su dermatologija i kozmetički tretmani, tretmani plodnosti, oftalmologija, kardiovaskularne procedure uključujući postavljanje stenta, ortopedija, zamjena zglobova, velike operacije, te usluge poput endoskopije, dijagnoze i liječenja raka, transplantacije organa i stomatološke njege, koje su sve vrijedne pažnje.

Tokom ovog medicinskog putovanja, pacijenti će imat priliku uživati u smirujućoj i ljekovitoj prirodi planinskih, šumskih, pustinskih i obalnih područja, kao i terapijskim vrućim izvorima. Zapamtite da tradicionalna iranska medicina također ima značajan broj zaljubljenika, a možete je doživjeti u jedinstvenim spa centrima. Prevencija ima prioritet u odnosu na liječenje u tradicionalnoj iranskoj medicini, a njeni osnovni principi naglašavaju korištenje biljnih lijekova, nudeći vam zdrav način života.

Kulturni centar Ambasade
Islamske Republike Iran
u Bosni i Hercegovini